

6 (1107)-сон 13 февраль 2013 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

КАМОЛГА ЕТГАН УСТОЗ

3

4

КҮНГИЛ БАСТАКОРИ

«ЗАФАР»НИНГ
ЗАФАРЛИ ОДИМЛАРИ

5

7

УЙҚУДАГИ ОППОҒОЙ

ТАҚДИРИМСАН, БАХТИМСАН, ЭРКИН ВА ОБОД ВАТАН!

Назира БОЙМУРОВО
сурат-лавҳаси.

*Жилмайса нур ёғар гул ёноқлардан,
Сир яширар ҳатто қизғалдоқлардан...*

“Оила ва жамият”

газетасини ўз оиласининг яна бир ҳақиқий аъзоси сифатида қадрлаб, биз билан ҳамфикр, ҳаммаслак бўлиб келаётган муҳтарам муштарийлар!

Унутманг, сеvimли газетангизга обуна давом этмоқда.

Индекс — 176

Ҳ И К М А Т

Бори элга яхшилик қилгилки,
мундин яхши йўқ,
Ким дегайлар, даҳр аро қолди
фалондин яхшилик...

Захириддин Муҳаммад БОБУР.

— Болалигимдан театр ва киноларга борардим. Спектакллар, кинофильмларни қайта-қайта томоша қилардим. Кинодаги сюжетлар эмас, кўшиқлар, айниқса, мусикаси мени ўзига оҳанграбодек тортар, берилиб тинглардим. Кейинчалик машхур ҳофизларнинг концертларига тоша бошладим ва юрагимни беихтиёр мусикалар яратиш иштиёқи эгаллаб олди.

— Султонали билан турли мавзуларда кўп бора суҳбатлашганмиз. Фейл-атвори ҳеч қачон ўзгармайдигандек. Хамиша камтар, камсуқум. Асосийси, эришган муваффақиятларидан сира ҳаволаниб кетгани йўқ. Ваҳоланки, иқтидорли ижодкор кейинги йилларда ажойиб ютуқларга эришди. Икки марта Самарқандда, кейинчалик чет элларда мустақил равишда концертлар берди. 2001 йили Москвада “Легенда” (Арсона) ноли диски чиқиб, мухлисларга манзур бўлди.

Хамюртимиз, машхур академик Мирзакарим Норбеков бир неча йил аввал ўзининг даволаш дастурларида Султонали Раҳматов яратган мусикалардан фойдалана бошлади. Айтишларича, қисқа мuddат ичида икки миллионга яқин кишининг дардига бу сеҳрли куйлар даво бўлибди. “Мусикаларимни тинглаб шифо топганлар билан мулоқотда бўлгач, бундай оҳанглarning сирли қудрати борлигига тан берганман”, дейди у ҳайратга тўлиб.

— **Ўзингиз қайси бастакорлар яратган куйларни кўпроқ тинглайсиз?**

— Очигини айтсам, ер юзидаги бастакорларнинг ҳаммасини мириқиб эшитаман. Айниқса, Моцартни жуда яхши кўраман. Ўз даврида танқидчилардан бири, “Мана бу мусикада битта нота ортикча, олиб ташланг”, деганида, у кескин рад қилиб, “Йўқ, мен бу нотани олиб ташламайман, чунки ноталар ўз ўрнида турибди. Кўп ҳам эмас, оз ҳам”, деб жавоб берган экан. Моцарт ўзига, истезодига қаттиқ ишонган ва шу боис ҳам неча аслардан бери унинг мусикаларини яшаб келяпти.

— **“Табиат садоси”, “Тонг”, “Ёлғизлик”, “Дар-**

У аслида жуда камгап, камтарин ва ўйчан. Умрининг қай бир фасли ҳақида гап очилса, оддийгина қилиб сўзлаб беради. Унинг қалбида адабиёт ва санъатга меҳр-муҳаббат уйғотган зот онаси Олия Омонова эди. Лобар тахаллуси билан кўплаб шеърлар битган Олия опа 56 ёшида дунёдан ўтган экан. “Мухриддин Холиқов, Нурриддин Ҳайдаров ва бошқа машхур санъаткорлар онамининг ёзган шеърларига куй басталаб кўшиқлар яратишган”, дейди таниқли бастакор волидаи муҳтарамасини хўрсиниб эсларкан.

Султонали гурунг орасида болалигиданок эркин бўлишга, ҳамма нарсага ўз кучи билан эришишга ҳаракат қилганига алоҳида урғу бериб ўтди.

КЎНГИЛ БАСТАКОРИ

Султонали Раҳматов ҳаёти ва ижодига бир назар

дим йиллар” каби куйларингизни эшитсангиз, сизнинг борлиққа, табиатга бўлган муҳаббатингизни ҳис этгандек бўламиз... Яратаётган мусикаларингиз “Дунё бўйича ягона йўналиш”

Уларнинг ҳаракатлари ҳам бир-бирига ҳамоҳанг, ҳаммаслак. Кўшиқларингиз эса инглиз тилида янграйди...

— Инглиз тилида ижод қиладиган

деб тан олинган. Бундай эътирофга сазовор бўлишнинг ўзи бўлмагандир. Айниқса, санъат энг юксак даражада қадрланган мамлакатларда мухлисларни ҳайратга солиш жуда мушкул-ку?

— Бу ҳақда кўп сўрашади. Мусика барча миллат одамларига тегишли бўлиши, ҳаммининг қалбини забт этиши керак. Мен барча халқлар баб-баравар англай оладиган мусикалар яратишга интиламан. Бунинг учун қанчалаб машаққат кечиш, хузур-ҳаловатдан кечиб изланишга тўғри келади ва чет элларда ҳам мухлисларим борлигидан хурсандман. Тўғри, айримларга ўхшаб хонандалар кўшиқларига мусика эзиб, пул ишлашим ҳам мумкин. Аммо шахсан мен ундай қилолмайман. Чунки умр ўтаётпти, вақт кетаяпти. Ишлашим, ўз устимда янада кўпроқ изланиши керак. Шундагина ортимиздан унутилмас оҳанглар қолади.

— **Гурунгидаги мусикачиларни қандай танлагансиз?**

валаига икки ўртадан ҳурмат-иззат кетди. Сўнг... Келиннинг ўзи кетди... Тенг тенги билан деб бежизга айтишмаган экан-да...

ЯЛТИРОҚ

У ҳар қараганингизда кўзингизни қамаштиради — ялтирайди. Сўзи ҳам, муомаласи ҳам, юриш-туриши-ю, ўзини тутиши ҳам ялтироқ унинг.

Гурунг

ва бора-бора бетакрор оҳангларга эврилади.

— Инсон зоти ажиб феъл-атвор билан дунёга келган, — дейди Султонали. — Атрофимиз тўла одам. Лекин гоҳида ўзинг билан ёлғиз қолгинг келади. Бундай пайтда ижод ҳам қилолмайсан, кўнглиннга ҳеч нима сиғмайди, дардинг тўлиб-тошади. Менда ҳам шундай ҳолатлар юз берганида ич-ичимдан: “Нега иродасизлик қиялман? Аллоҳ менга истезод берди, шунча мусикалар яратдим. Нега ношукрлик қиялман? Қанчадан-қанча одамлар ноғирон, улар юришни, сўзлашни, янгиликлар яратишни орзу қилишади. Лекин орзуларини амалга оширолмайдилар. Мен-чи?” деган нидо келади.

Кийинчиликлар ҳаммаси ортда қолди. Ҳаммасини бошимни эгмасдан, мардонавор енгиб ўтдим. Орқаваротдан айрилган ҳар хил гийбатларга эътибор қилмай кўйдим. Одамзодни ерпарчин қиладиган нарса бу — гийбат.

— **Бахтни ҳар ким ҳар хил талқин этади. Куйларингизда бахтнинг формулалари ўзгача оҳангларда янграйди. Сизнингча, бахт нима ўзи?**

— Мен ўзимни ҳеч қачон бахтсиз деб ҳисобламаганман. Тўғри, ҳаётим давомида ҳар хил синовли кунлар бошимдан ўтди. Ёзигимда шулар бор экан-да, деб ўйладим. Жондан азиз кўрадиган оилам ва фарзандларим бор. Улар ҳам санъатимни қадрлашади. Ўғлим Шомурод низимдан боришига ишонаман. Чунки у жуда қобилиятли. Бугун мусика мактабига таҳсил олаётти. Менинг бахтим шундаки, Аллоҳ кўлимга соз туқазди, яратувчанлик иқтидорини ҳада эъти, элга танитди, Дунёга танитаётти. Тўрт мучам соғ, жаннатмонанд юрда тинчгина яшаб ижод қилаяпман. Президентимиз Фармонига биноан камтарин ижодим учун “Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими” унвонига лойиқ қўрилганимда бошим кўкка етди, ўзгача руҳ қамраб олди. Мен бу юксак ишончини оқлаш учун янада машъулият билан ишлашим кераклигини англадим. Шу юртинг равнақи хисса кўшиш, санъатда янада юқори чўққиларга чиқиш учун жуда кўп меҳнат қилишим кераклигини тушуниб етдим.

Келгуси 10 йил учун ижодий дастурим аллақачон тайёр бўлган. Режаларим кўп. Агар омадим чопиб, маблағ масаласини ҳал этсам, дунё бўйлаб концерт сафарларига чиқиш ниятим бор. Энг катта орзуим Голливуд ижодкорлари қаторига қўшилиш. Ахир бунга тўла ҳаққимиз бор. Чунки чет элликлар ҳам мусикамизни тинг-лашаётти ва тан олишаётти.

Мехринисо ҚУРБОНОВА суҳбатлашди.

Қатрлар

Аммо яқинлашиб борганингиз сайин ёғду хиралашаваради, хиралашаваради. Сўнг сўна бошлайди ва унинг юрагида қоп-қора қурумдан бошқа нарсани кўрмайсиз.

Узоқдан бировга баҳо бериш қанчалар қийин...

Лола ҲОҚОВА

ФАРЗИН — “Ўзбек тилининг этимологик луғати” да изоҳланишича, шахмат ўйинида энг кучли сипоҳ маъносини англатадиган “фарзин” сўзининг туб илдизи “чаққонлик”, “тезлик” деган мазмунни билдирган.

Азимов қора фарзинни қўлида бироз ушлаб туриб, тақиллатиб босди-да, “Шох!” деди.

Иброҳим Раҳим

УВА — “Ўзбек тилининг этимологик луғати” да изоҳланишича, тоғ ён бағрининг емирилиши, уқаланиши натижасида ҳосил бўладиган текислик, майдон тилимизда “ува” деб аталган. “Ува” сўзининг туб илдизи “майдала”, “парчала” деган мазмунни англатган. Шунингдек, йиртилиб, титилиб кетган маъносидаги “увада”, майдала, ушат маъносидаги “ува-ла”, кўп майда фарзандли мазмунидаги “увалижували” кўшма сўзидаги “ували” сўзлари ҳам айна шу илдиздан ўсиб чиққан.

Қаршидаги улугвор тоғлар, уваларни томоша қилиб, аравада лиқиллаб ланж бораман.

Ойбек

ЧАВКАР — бу сўз тилимизда қадимдан от тусини англатган. Умуман, ола-була, қора холли, хол-хол тусдаги от “чавкар” деб аталган.

Чавкар бўта қоққан қозикдек олда ўтирган йигит:

— **Мана бу бўз хўп чарчатди мени, — деди.**

Шукур Холмирзаев

ЯРОҒ — биз бу сўзни кўпинча қурол сўзига қўшиб, “қурол-яроғ” шаклида ишлатамиз. Аслида қадимда “яроғ” сўзи темирдан ясалган ҳимоя анжуми мазмунини билдирган, кейинчалик маъно кенгайиши натижасида “хужум қуроли” маъносини ҳам англата бошлаган. “Ўзбек тилининг этимологик луғати” да изоҳланишича, “яроғ” сўзининг туб илдизи қадимги тилимизда “қаттиқ”, “мустаҳкам” деган маъноларни билдирган.

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

БАЛАНД ДОР

У қўрпасига қараб оёқ узатмади, икки ҳаёли баланд дорга осилиб бўлди. Бир амаллаб осилиб ҳам олди ва “ура-ура” бошланди: У фалончи билан куда бўлаётганмиш... Унаштириш маросими бундоқ ўтибди, ниҳоқ тўйи ундок. Чарлари бундоқ бўлибди, бешик тўйи ундок...

Ҳақиқий ҳаёт эса шундан кейин бошладди: баланд дорда ўсган келин пастни хоҳламади, кўникмади, кўниколмади. Ав-

Замондошларимиз

БАХТ — ЭЛ ДУОСИДА

— дейди тўйтепалик хунарманд уста
Иброҳимжон Кенжабоев

— Халқимизнинг яхши бир одати бор, фарзанди дунёга келиши билан албатта бирор хунар ўргатишни ният қилади. “Хунар — зар” деб бежизга айтишмаган. Унинг баракаси билан бутун бир сулоланинг турмуши фаровон бўлади. Уюшмаимизнинг аъзоларидан бири Иброҳимжон Кенжабоев ҳам отасининг хунарини давом эттирмоқда. Бу йигит хунармандликни жуда эрта бошлаган, — дейди “Хунарманд” уюшмасининг Тошкент вилояти Урта Чирчиқ тумани бўлими раиси Тўлқин ака Хўжамбердиев.

— 2001 йилда оиламиз бошига оғир кулфат тушди. Отам тасодифан оламдан ўтиб қолди. Уч укам ва синглим ҳали анча ёш эди. Онам бирдан мунгайиб қолгандек туюлди. Шунда рўзгор юқини зиммамга олишим кераклигини тушуниб етдим. Отам хунарманд-уста эдилар. Маъракаларидан сўнг шу хунарни давом эттиришга қаттиқ бел боғладим, — дейди биз билан суҳбатда Иброҳимжон Кенжабоев. — Гипс-картондан ишланган безаклар билан уйларга, маҳалла гузарлари ва тўйхоналарга жило бериш ўша кезларда ҳаммамнинг ҳам кўлидан келавермасди. Отам ўн йилдан ортиқ ана шу машаққатли иш билан

Бугун тўйтепалик Иброҳим устани Урта Чирчиқ туманида кўпчилик яхши танийди. Юздан ортиқ кўринишдаги шакллар билан қанчадан-қанча уйларни, иморатларни безади. У ҳамиша изланишда. Иброҳимнинг айтишича, хунар одамни тоблаб, дунёқарашини кенгайтиради. Одамлар билан мулоқотда унинг ўзи ҳам хунарманд сифатида шаклланиб бормоқда. Хонадонларга ки-

риб бораётган безаклари кўпчиликка завқ улашадиганини кўрганида эса бутун чарчоларини унутади.

— Бола бошидан, деб бежизга айтишмаган экан, — дейди хунарманд йигитнинг онаси Раъно опа. — Яратганга шукр, фарзандларга тўғри тарбия берган эканмиз. Бугун мева-вазини кўряпмиз. Қизим Шахлохон, ўғилларим Бахтиёр, Ихтиёрлар ҳам акаси изидан бориб хунар ўрганишмоқда. Ҳали жуда ёш бўлишига қарамай Иброҳимжон ўғлим йигирмага яқин шогирдлар тайёрлади. Энг қувончлиси, элдошларидан

дуо олаётгани. Мен эраҳмат эшитяпман. Онага бундан ортиқ бахт бўлмас керак. Шу меҳнати

эвазига рўзгор тебратиби, уйлар солиб, тўйларга ҳозирлик кўряпмиз. Ёш хунарманд Иброҳим Кенжабоев тўртта ишчи ўрни яратди. Шогирдлари Зоиржон Наврўзов, Собиржон Султонов, Мақсуджон Кенжабоевлар ҳам эл-улус дуосини олиб, хунармандчилик ортидан обрў-эътибор топишяпти.

Нигора УРОЛОВА,
“Оила ва жамият”
муҳбири.

— Ҳар бир маҳалланинг ўзига хос янглик-ўзгаришлари бўлиши табиий. Ана шундай гўшалардан бири “Зафар” десам янглишмайман, — дейди Бекобод шаҳар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Шоира Абдурахмонова. — Албатта ҳар бир худуднинг ўз фидойилари, фаолларига эл эргашади. Содик ака Ниёзматов ана шундай тиниб-тинчимас инсонлардан саналади. У киши шу маҳаллада узоқ йиллардан бери оқсоқол, бошчи. Бу ерда жиноятчилик, ажрим ёки эрта никоҳ каби салбий кўрсаткичлар деярли учрамайди. Чунки пайдо бўлган ҳар қандай муаммо шу жойнинг ўзида хал қилинади.

— Маҳаллани қадимдан

маҳаллалар кўп, лекин улар орасида “Зафар”нинг ҳам ўзига яраша нуфузи, обрўси бор, — дея суҳбатимизга қўшилади Ҳалима опа Ёрматова. — Биласиз, ҳар бир жойнинг қувонч-ташвиши ўзига етарли. Шундай бўлгач, кунда бўлмас-да, кунора қайсидир оилада бирор муаммо чиқиши турган гап. Чунки ҳамма бир қолипда яшай олмайди-ку! Шундай пайтларда катта-кичик, кўпни кўрган зиёлилар билан ба-маслаҳат иш туғамиз. Халқимизда “Отанг маҳалла — онанг маҳалла” деган жуда ибратли ибора бор. Имконимиз борида, ёшлар билан кўпроқ ишлашга вақт топаёلمиз. Айниқса, балоғат ёшига етган, коллеж, лицейларда ўқиётган қизларнинг ўқиши, тарбиясига жиддий ёндошишга тўғри келаяпти. Саба-

бекор қилдик. Бундай дабдабалар ўрнига ёшларимизга рўзгор учун кераклик, арзиғулик совғаларни олиб беришни одатга айлантирдик. Эрта турмуш қуриш ва қариндошлар ўртасидаги никоҳларга барҳам бериш мақсадида шаҳар ФХДБ бўлими ходимлари билан ҳамкорликда “Қайнона ҳам она”, “Иболи келин”, “Ораста қизлар” деб номланган мавзуларда ўтказилган тадбирларимиз ўз самарасини бермоқда. Албатта ўрнатилган мавзуларда қайвониларимиз Ҳафиза опа Маҳкамова, Жамила опа Бекназаровалар яқиндан кўмак беришяпти.

Суҳбатимиз қизиган паллада маҳалла идорасига икки ёш йигит-қиз ийманиб кириб келишди. Катталарнинг салобати босдими, мақсадларини айтишига истиҳола қилиб

**“ЗАФАР”НИНГ
ЗАФАРЛИ ОДИМЛАРИ**

бизнинг халқимиз ниҳоятда улуғлаб келган. Нега десангиз, у ҳам бир аҳил оиланинг ўзи-да, — дейди Содикжон Ниёзматов камтарлик билан. — “Зафар”даги мингга яқин хонадонда беш ярим мингга аҳоли истикомат қилмоқда. Худого минг қатла шукрки, истиқлол шарофати туфайли маҳалла тизими ҳам бутунлай ўзгарди, ўз обрў-эътиборига эга бўлди. Қаранг, бугун одамлар яхши яшаш учун, фаровон турмуш кечириш учун тинмай меҳнат қилишяпти. Муболағга йўймасиз, бизнинг худудимизда ишсизлар деярли йўқ ҳисоб. Шундоққина ёнимизда жойлашган Бекобод металлургия заводида қанчалаб ишчилар хизмат қилишяпти. Аксарият хонадонларда кичик иссиқхоналар бор. Чорва моллари боқилмаётган оилалар ҳам кам.

Маҳалла аҳлининг ҳамжихатлигини, бир-бирига меҳр-оқибатли бўлишини таъминлашда кекса тажрибали отахон ва онахонларимиз, шу жумладан, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий масалалар бўйича маслаҳатчимиз Ҳалима Ёрматованинг ҳам хизмати бекиёс бўлаяпти.

— Шаҳримизда намунали

би, ён-атрофларимиздан эшитяпмиз, айрим калтабин, шошқалоқ ота-оналар қоллежларда таҳсил олаётган қизларини турмушга бериб ўжиртаётганини. Бундай нохуш ҳолатларга йўл қўймайлик учун ота-оналар ва ёшлар билан мунтазам учрашувлар уюштиряпмиз.

Яна бир ибратли аънъани ҳам айтиб ўтай, маҳалламизда куда-андачилик муносабатлари билан болглик ортиқча расм-русумларга ҳам барҳам берганмиз. Ўттизқирқта тоғора, қиз базми, чарлар-йўқлов, саломларни

туришганини сезган Содикжон ака секин Ҳалима опага ишора қилди. Никоҳдан ўтиш учун маълумотнома олишга келишган экан. Оқсоқол қўлидаги қозога имзо қўя экан, келин бўлмиш қизга юзланиб, “Қизим, илоё, бахтингиз бутун, маҳалламизга қўйган қадамингиз қутлуғ келсин!” дегач, қувё боланинг елкасига қоқиб “Зафар” маҳалласининг обрўсига обрў қўшинлар ўғлим!” деб кузатиб қўйди...

Нигора ЭРКИН қизи,
“Оила ва жамият”
муҳбири.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.	Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.	Ғузалик салонига тайёрлаш — 1 ой.
Аёллар костюм-шими, плаш-пальто — 1-2 ой.	Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка).
Ҳашира — 6 ой, 4 ой ўқиш, 2 ой амалиёт.	Тўкувчилик — 2-3 ой.
Ҳашира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).	Инглиз тили — 3 ой, Рус тили — 3 ой.
Тиббий массаж — 2 ой. Нуктали — 1 ой.	Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.	Декоратив гул, сарпо қути ва саватлар ясаш — 2 ой, Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.
Торт олий курси — 1 ой.	Карвинг (мева ва сабзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Ҳашира сартарошлиги — 3 ой.	Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.
Тўй ва оқшом турмақлари ва макияж — 1 ой.	
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.	
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.	
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.	

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона.
МУЎЛЖАЛ: Юнусобод дехқон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).
ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кўчаси 4-уй 40-хона. МУЎЛЖАЛ: Кўйлик кийим бозори рўпарасида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи)

ШАРҚ АЛЛОМАЛАРИ ҲИКМАТЛАРИ

Истамай мутлола қилаётган талаба — қанотсиз қуш.
Саъдий Шерозий

Ётларнинг ёғлиқ овқатидан ўзинга яқинларнинг мушти яхши.
Маҳмуд Қошғарий

Қанот кишини қудратли қилур.
Саъдий Шерозий

*Борма айтмаганинг дастурхонига,
Қўл узатсанг, қадринг тушар ноинга.*
Паҳлавон Маҳмуд

ЭЪЛОН!

Тошкент ахборот технологиялари университети талабаси Бўриева Феруза Зайнутдинова номига берилган рейтинг дафтарчаси йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон жаҳон тиллари университети томонидан Маматқулов Хожимурот Хушназарович номига берилган МВ-1 № 085503 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

“Уйкудаги оппоғой”

Майамида 59 ёшли аёл ҳаётдан кўз юмди. Такдирига шундай битилган экан-да, дейишингиз мумкин. Бироқ, бу аёл 16 ёшдаёқ гўёки бу ҳаёт билан видолашиб бўлган эди. Яъни, аёл умрининг асосий қисмини ҳушсиз ўтказган.

Ҳатто, бир пайтлар оммавий ахборот воситалари уни “Уйкудаги оппоғой” деб ҳам аташганди.

Эдуарда Обара исмли қиз ўзининг айна балоғат ёшида диа-

бет комасига тушиб, 42 йил давомида бирор марта ҳам ҳушига келмаган. Таъкидлаш керакки, Эдуарданинг кўзлари доим очиқ ҳолатда бўлса-да, у ҳеч нарсага кўрмаган, сезмаган, ҳис этмаган, атрофдагилар муносабатини қабул қилолмаган.

Обаранинг охириги сўзлари онасига айтилган эди: “Мени ташлаб кет-

масликка сўз беринг!” Она қизининг бу илтимосини бир умр эслаб юрди. Шундай қилиб она, яъни Кей Обара умрининг қолган 35 йилини қизининг қараваоти ёнида ўтказди. Жигарбандининг турилган кунларида, гарчи у буни сезмасда-да, кичик байрамлар уюштирарди. Она ҳушсиз қизи ёнидан ҳар

замонда ўзига бироз қараш, ювиниб келиш учун, нари борса, бир-бир ярим соатгагина узоқлашар эди.

2008 йилда кекса она 80 ёшида оламдан ўтди. Онанинг ваъдасини Эдуарданинг синглиси Колин Обара бажаришда давом этди. “Уйкудаги оппоғой” айнан шу синглисининг қўлида жон берди.

“Эдуарда мен учун нафақат энг яхши опа, балки сўзсиз, ҳеч бир мулоқот қилолмаган ҳолда ҳам сабр-қаноатдан сабоқ берувчи оқила аёл тимсоли эди”, – дейди Колин. Эдуарда Обара номи эса энг узоқ комада ётган аёл сифатида тарих саҳифаларига зикр этиб қўйилди.

Наргиза СИДДИҚОВА тайёрлади.

ЧЕВАР КЕЛИН ИЗЛАЯПМИЗ

Ўғлим Шухратжон ҳайдовчи бўлиб ишлайди. Ёши 27 да. Ҳарбий хизматни ўтаб қайтган. Спорт мактабини тамомлаган. Бўй-баста келишган, истарали йигит. У ёлғиз ўғлим, суянчигим. Хўжайиним қандли диабет касаллигига чалинган, ишидан бўшаб, уч йил бир жойда ётиб қолди. Шу болам рўзгорни тебратди, ҳам иккита опасини турмушга узатиш учун ишлаб пул топди. “Дам тўшақда ётса, юрагимга тўй сиймайди, қўйинг ойи, вақти-соати келар”, деб уйланишга қўнмади. Мана энди унча-мунча қизлар ёқмаяпти. “Оғир-вазмин, оддийроқ кийинадиган қиз бўлса”, дейди. Ҳа, кўнглидаги топилар, деб ўтираверсам вақт ўтапти. Шу йилдан қолдирмай уйлантирмоқчиман. Бўлажак келинимнинг маънавий дунёси гўзал бўлса, дейман. Тошкент шаҳри ёки вилоятдан 20-21 ёшлардаги чеварликдан хабари бор қиз топилса, янаям яхши бўларди. Чиройли, ихчамгина тўй қилиб бераман, ортиқча дабдабага ҳушим йўқ. Ҳовлимизнинг бир четидан хона ажратиб, келинимга тикув чеҳи очиб берсам, қайнона-келин биргалишиб тадбиркорлик қилсак деган ниятим ҳам йўқ эмас.

КОМИЛА опа,
Тошкент шаҳри.

КАМТАРИН УКАМ БОР...

Укам Шерзодни ёшлигида бир дурдоргга шогирд қилиб берганди. Яхшигина уста бўлиб етишди. Кишлоғимиздаги энг чиройли уйлари шу укам қурган. Аммо пешонаси шўр экан. Рафиқаси ўтган йили учинчи фарзандини дунёга келтираётди, қазо қилди. Укам шўрлик уч бола билан бўзлаб қолди. Келинининг маъракаларини ўтказдик. Энди уни уйлантирмасак, ўзиям, бола-лариям жуда қийналиб кетди. Шерзоднинг ёши 45 да. Иймон-эътиқодли, оғир босиқ, юзта савол берсангиз, битта жавоб берадиган йигит. 30-35 ёшлардаги бефарзанд аёл бўлса, келин қилардик.

ҲАМИДА,
Жиззах вилояти.

ЎРИКНИ КЕСИБ ТАШЛАДИК

Неварам Сожида болалигида жуда шўх-шаддо эди. Дарахтма-дарахт сакраб юрарди. Учинчи синфда ўқиётганида ўрик тераман деб, нимжонроқ шоҳга оёғини қўйган бўлса керак-да, йиқилиб туришди. Ўнг оёғи қуймичидан дарз кетган экан. Шифокорларга кўрсатдик, табиблардан маслаҳатлар олдик, фойдаси бўлмади. Оксоқланиб юрадиган бўлиб қолди. Синфдош дугоналари турмушга чиқиб, икки-учтадан фарзандли

Бахтли бўлинг

бўлишди. Сожидани ҳам ўтган йили бир йигитга унаштирганди. Учрашувга чиққан йигит оксоқланиб юраркан, деб айтиб қолди. Алам устиди ўша ўрикни кесдириб ташладим.

Сожидамнинг ёши 32 да. 40 ёшлар атрофидаги ўйлиниб ажрашган, инсофли йигит бўлса, шу қизгинанинг бахти очилса, хурсанд бўлардим.

ОЙНИСА хола,
Сурхондарё вилояти.

Кўнгилик кўчаси

— Қизим, узр, бир масалада ёрдмларинг керак бўп қолди.

— Ҳўш, аввал эшитайлик-чи.

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» руқнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

Биласизми?

КАРАМ ЧИПҚОНГА ДАВО

Карам таркибида ёғлар, қандлар, маъданли моддалар, ферментлар, аминокислоталар, оқсил, турли витаминлар, минерал тузлар мавжуд. Халқ табибатида карам баргидан иштаха очувчи, меъда ости беши ва ичак фаолиятини яхшиловчи, чипқонга қарши омил сифатида фойдаланилади.

■ Бош оғриғини қолдириш учун сархил карам баргини оғриётган жойга қўйиб, устидан бош қийим кийилади. Карам барги уч-тўрт марта алмаштирилганда фойдаси сезилади.

■ Карам енгил сурғи сифатида йўғон ичак яллиғлинишида фойдали. Истиско ҳамда бўғинлар хасталигида эса сийдик ҳайдовчи омил сифатида хизмат қилади.

■ Меъда ва ўн икки бармоқ ичак касалликларини даволаш учун карам баргини гўшт қиймалагичдан ўтказиб, сузиб олинган шарбатини кунига уч маҳал ярим стакандан 3-4 hafta ичилса, яхши наф беради.

■ Миллар бўшашида ҳам қарамдан фойдаланиш мумкин. Бунинг учун нордон карам шарбати билан оғиз чайилади ёки нордон карам чайналади. Карам шарбатини ҳар кун янгидан тайёрлаб ичиш керак, акс ҳолда шифобахш хусусиятини йўқотади.

■ Жароҳатланган жойга карам баргини қўйиб, устидан бинт билан маҳкам боғланади. Бироздан сўнг барг алмаштирилади. Муолажа уч-тўрт марта такрорланганда жароҳат тузалиб, унинг изи бутунлай йўқолади.

■ Чипқон чикқанда тузланган қарамнинг намақобли сувиға ботирилган доқа ёки бинт билан оқиста артилади. Кейин янги қарамнинг юпка япроғини чипқон устига бостириб, унинг устидан тўртбурчак қилиб тахланган бинтни қўйғач, пластр билан маҳкамланади. Икки-уч соатдан сўнг ушбу муолажа такрорланади. Даволаниш мобайнида қарам шарбатини ичиб туриш лозим. Бунинг учун янги қарамни гўштқиймалагичдан ўтказиб, тахминан ярим стакан шарбат доқада сузиб олинади. Бир ош қошиқдан эрталаб оч қоринга ва тушлик олдида ичилади.

Латофат САЪДУЛЛАЕВА тайёрлади.

Фойдали маслаҳатлар

Қора соябонда сарғайган доғ пайдо бўлса, уни қуюқ қилиб дамланган қора чой билан артиб кетказиш мумкин.

Пластмасса идишларга ўрнашиб қолган ёқимсиз ҳиддан қутулиш учун уни ичимлик содаси солинган сувда бир неча дақиқа ивитиби, ювиб ташлаш керак.

Қишда кафтлар қуруқшайди. Уни бартараф этиш учун балиқ ёғи яхши самара беради. Ёғли массаждан сўнг қўлни бир-икки томчи лимон шарбати қўшилган сувда ювилса, балиқ ёғининг хиди кўтариллади.

Пичоқ, қошиқ ва санчкидаги зангни кетказиш учун уларни пийёз бўлағи билан ишқалаб, тозалаш мумкин.

Бир дона лимон шарбатига икки ош қошиқ тузун аралаштириб артилса, сарғайган ванна ва раковиналар аввалгидек оппоқ тусга киряди.

Саримсоқпийёз истеъмол қилгандан сўнг сельдер ёки петрушка чайнасангиз ёқимсиз хид биланмай кетади.

Қишда тунги кремлардан кўпроқ фойдаланиш керак. Ёзда эса офтобдан ҳимояловчи кремларга терзининг эҳтиёжи кучаяди.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

